

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 14. września 1912.

Treść: *M* 185. Rozporządzenie, liczące się wyrobu i używania acetyleny, tudzież obrotu karbidem.

185.

Rozporządzenie Ministerstw handlu, spraw wewnętrznych, robót publicznych i kolei żelaznych z dnia 10. września 1912,

tyczące się wyrobu i używania acetyleny, tudzież obrotu karbidem.

Co do wyrobu i używania acetyleny, tudzież obrotu karbidem wydaje się następujące zarządzenia:

A. O karbidzie.

§ 1.

Zbiorniki na karbid.

Karbid wapniowy i jego preparaty (Beagid, Brykietyd i inne) tudzież inne karbidy, rozkładające się w wodzie, wolno wprowadzać w obrót lub przechowywać tylko w szczelnie zamkniętych, nieprzepuszczających wody zbiornikach.

Zbiorników tych nie wolno wyrabiać z miedzi lub innych kruszców, które z acetylenem dają połączenia wybuchowe i zbiorniki te muszą być, jeżeli zawierają więcej jak 10 kilogramów, opatrzone napisem o głoskach wpadających w oczy: „Karbid! Trzymać zawsze w szczelnem zamknięciu i chronić przed wilgocią.”

Zalutowane zbiorniki z karbidem wolno otwierać tylko w drodze mechanicznej, bez używania przyrządów do rozłutowywania.

Jeżeli cała zawartość zbiornika nie ma być naraz użyta, należy wydobywać z niego karbid tylko w miarę każdorazowej potrzeby, potem zaś należy znowu zbiornik szczelnie zamknąć lub przykryć nieprzepuszczającą wody, dobrze zachodzącą pokrywą.

Zbiorniki należy trzymać na składzie tak, by się do nich woda dostać nie mogła.

§ 2.

Przechowywanie w budynkach mieszkalnych.

W budynkach mieszkalnych wolno trzymać karbid lub podobne preparaty w ilości najwyżej 300 kilogramów, jednakże tylko w zbiornikach, zawierających najwięcej po 100 kilogramów.

Z względu na używane w handlu opakowanie można przekraczać wymienione liczby o dziesięć procent.

Lokale, przeznaczone na przechowywanie tych materiałów, muszą być jak najlepiej zabezpieczone przed dostępem wilgoci. Piwnice są tu wykluczone.

§ 3.

Przechowywanie w lokalach, w których są przyrządy.

W lokalach, w których są ustawione przyrządy do wyrobu gazu acetylenowego, nie może być z reguły więcej karbidu na składzie jak pięciokrotne dzienne jego zapotrzebowanie, aż do ogólnej ilości 300 kilo-

gramów, w zbiornikach o zawartości co najwyżej 100 kilogramów (§ 2., ust. 2.).

Przechowywanie karbidu w ilości, przekraczającej pięciokrotne zapotrzebowanie dzienne, jest tylko wtedy dopuszczalne, jeżeli karbid trzyma się nie więcej jak w dwóch zbiornikach. Tych zbiorników równocześnie otwierać nie wolno i nie mogą one mieć większej zawartości, jak po 100 kilogramów karbidu (§ 2. ustęp 2.).

§ 4.

Składy karbidu.

Jeżeli karbid lub podobne preparaty mają zostawać na składzie w ilościach większych niż 300 kilogramów a najwyżej do 1000 kilogramów (§ 2., ustęp 2.), można je umieszczać — wyjąwszy przypadek z § 6. — tylko w umyślnych, odosobnionych lokalach, które muszą być oddzielone w zupełności murami od ubikacji zamieszkałych lub służących ludziom na stały pobyt. Składy te muszą być tak zabezpieczone, aby nie miała do nich przystępu wilgoć ani woda, muszą być jasne i nie mogą zawierać palenisk ani dymników. Przy sztucznem oświetleniu można umieszczać źródło światła jedynie zewnątrz za szczelnie zamkniętą taflą szklaną (oknem), zabezpieczoną przed uszkodzeniem kratą drucianą. Zamiast oświetlenia z zewnątrz można zaprowadzić oświetlenie elektryczne wewnątrz, jeżeli przewody światła należyście się izoluje, bezpieczniki przełoży się na zewnątrz, zaś lampy żarowe zaopatrzy się zamkniętymi z wszystkich stron osłonami ochronnymi ze szkła o mocnych szybach, otaczającymi także oprawy. Trzeba się o to starać, aby składy były należycie przewietrzane. Otwory na wietrzniki nie mogą być opatrzone przyrządami do zamykania i muszą być tak urządzone, żeby deszcz i śnieg nie mogły się nimi dostać a powstający ewentualnie gaz acetylenowy mógł uchodzić bez niebezpieczeństwa nawet z najwyższych miejsc lokalu. Drzwi w składach powinny się otwierać na zewnątrz. Ubikacje piwniczne są od użycia na skład karbidu wykluczone. Zbiorniki na karbid należy tak ustawiać, ażeby się same nie mogły stoczyć.

Do składów nie wolno wchodzić z światłem, palić tam tytoniu i używać w jakikolwiek sposób przedmiotów zapalnych. Na drzwiach wchodowych należy umieścić następujący wyraźnie widzialny napis: „Skład karbidu! Nie wolno wchodzić z światłem, palić tytoniu i używać w jakikolwiek sposób przedmiotów zapalnych!”

Oprócz chemikaliów, służących do oczyszczania gazu acetylenowego, można przechowywać w składach tylko takie przedmioty, które nie są palne.

§ 5.

Magazyny karbidu.

Karbid i podobne preparaty w ilości ponad 1000 kilogramów można, wyjąwszy przypadek z § 6.,

umieszczać tylko w osobnych magazynach; jeżeli te ostatnie nie są oddalone od budynków zamieszkałych lub służących ludziom na stały pobyt, oraz od granic sąsiadów co najmniej 10 metrów, muszą być oddzielone od tych budynków i granic murami ogniowymi i z zewnątrz urządzone w sposób ogniotrwały.

Do przepisanej odległości należy wliczać przestrzeń gruntu, zajętą pod drogi publiczne, jakoteż koryta rzek i innych wód publicznych.

Magazyny muszą być pokryte lekkim dachem z nieprzepuszczającej wody dachówki, jakoteż mieć nieprzepuszczającą wody a umożliwiającą jej odpływ pochyloną podłogę, której powierzchnia ma leżeć najmniej o 20 centymetrów wyżej jak poziom graniczącego terenu. Na obszarach, ulegających zalewom, należy magazyny te stawiać w ten sposób, aby nawet przy najwyższym, znanym dotychczas stanie wody nie mógł nastąpić zalew.

Co się tyczy miejsc na skład w takich magazynach, obowiązują zresztą postanowienia, zawarte w § 4. niniejszego rozporządzenia.

§ 6.

Składy karbidu pod gołym niebem.

Karbid i podobne preparaty składać można pod gołym niebem, jeżeli plac, służący na skład, jest ogrodzony odpowiednio płotem, kratą z drutu lub w inny jaki sposób i przynajmniej o 10 metrów oddalony od budynków i granic sąsiedzkich; na tej przestrzeni dzielącej nie wolno składać zapalnych przedmiotów. Ma się tu stosować postanowienie § 5., ust. 2.

Karbid należy umieszczać w zbiornikach zamkniętych, nieprzepuszczających wody, na pochyłym, przepuszczającym wodę lub umożliwiającym jej odpływ podniesieniu, które oddalone jest dołną krawędzią od ziemi przynajmniej o 20 centymetrów i tak urządzone, żeby do zbiorników karbidu nie mogły się dostać ani woda zaskórna ani woda z zalewu.

Zbiorniki karbidu należy zabezpieczyć przed wilgocią dachem ochronnym lub innem stosownym przykryciem i tak ustawić na podniesieniu, by się nie mogły stoczyć.

Nicupoważnionym nie wolno wchodzić do miejsca na skład. Nie wolno wchodzić tam z światłem, palić tytoniu ani używać w jakikolwiek sposób przedmiotów zapalnych. Przy wejściach należy umieścić tablice z ostrzeżeniem z następującym, wyraźnie czytelnym napisem: „Skład karbidu! Uważać, by zawsze było sucho! Obeyć wstęp wzbroniony! Nie wolno wchodzić z światłem, palić tytoniu ani używać w jakikolwiek sposób przedmiotów zapalnych!”

§ 7.

Rozdrabnianie.

Rozdrabniając karbid starać się należy jak najusilniej, żeby przytem nie wytwarzać pyłu; przy dłużej trwających robotach tego rodzaju należy używać odpowiednich przyrządów, niedopuszczających do wytwarzania się pyłu albo zaopatrzyć robotników przy tem zajętych respiratorami i okularami ochronnymi.

§ 8.

Zakłady przemysłowe.

Jakie zarządzenia mają być wydane co do wyrobu karbidu i podobnych preparatów w przemysłowych zakładach wytwórczych, jakoteż co do handlu tymi przedmiotami pozostawia się każdorazowemu rozstrzygnięciu w sprawie dopuszczalności zakładu ze stanowiska policyi przemysłowej.

B. O acetylenie.

I. Postanowienia ogólne.

§ 9.

Acetylen ciekły.

Do acetylenu ciekłego stosują się postanowienia ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, zawierającej zarządzenia przeciwko używaniu środków wybuchowych w sposób niebezpieczny dla ogółu i obchodzeniu się z nimi w takiż niebezpieczny sposób, tudzież rozporządzenia wydane do tej ustawy.

Wyrób i używanie acetylenu ciekłego jest obecnie niedozwolone.

§ 10.

Acetylen zgęszczony.

Gaz acetylenowy zgęszczony pod bezwzględnem ciśnieniem, wynoszącym więcej niż 2 atmosfery (2 kilogramy na centymetr kwadratowy), można wyrabiać i puszczać w obrót w stanie czystym i w mieszaninach z innymi gazami i parami, tudzież w roztworach tylko za szczególnem zezwoleniem politycznej władzy krajowej.

Celem uzyskania takiego zezwolenia należy przedłożyć politycznej władzy krajowej dokładny opis zamierzonego postępowania w trzech egzemplarzach, który zawierać ma w szczególności daty o wysokości stosować się mającego ciśnienia, o ewentualnym stosunku mieszaniny, o rodzaju wyrobu, przechowywania, jakoteż o rodzaju zamierzonego użycia zgęszczonego gazu acetylenowego, względnie jego mieszanin i roztworów. Opis ten musi być taki, by

umożliwić stanowcy sąd o tem, czy przyrządy i przybory użyte przy postępowaniu należyście są zabezpieczone przed niebezpieczeństwem wybuchu.

§ 11.

Mieszaniny z powietrzem.

Gromadzenie i przechowywanie mieszanin gazu acetylenowego z powietrzem atmosferycznym lub z innymi gazami, zawierającymi lub wydzielającymi wolny tlen, jest wzbronione.

§ 12.

Zakłady dla wyrobu i używania gazu acetylenowego w sposób przemysłowy.

Zakłady wytwórcze dla wyrobu gazu acetylenowego w sposób przemysłowy oraz przemysłowe zakłady wytwórcze, w których wyrabia się lub używa się gazu acetylenowego do szczególnych celów technicznych (obrabianie kruszców zapomocą płomieni acetylenowych), podlegają w każdym poszczególnym przypadku zatwierdzeniu władzy przemysłowej stosownie do postanowień III. części ordynacyi przemysłowej. Zaprowadzenie urządzeń w celu wyrobu lub używania gazu acetylenowego do wspomnianych celów w istniejących zatwierdzonych zakładach wytwórczych należy uważać za zmianę zakładu, podlegającą zatwierdzeniu po myśli § 32. ordynacyi przemysłowej.

Do innych zakładów dla wyrobu lub używania gazu acetylenowego w przemysłowych zakładach wytwórczych stosuje się analogicznie postanowienia § 13. niniejszego rozporządzenia, w razie, jeżeli te zakłady nie podlegają zatwierdzeniu wskutek zaistnienia wymogów, przewidzianych w § 25. ordynacyi przemysłowej.

§ 13.

Inne zakłady dla wyrobu i używania gazu acetylenowego.

Dla zakładów dla wyrobu gazu acetylenowego w sposób nieprzemysłowy potrzeba zezwolenia władzy politycznej pierwszej instancji, o ile ilość gazu wyrabianego na godzinę wynosi przy pełnym ruchu więcej jak 300 litrów. Celem uzyskania tego zezwolenia należy przedłożyć rzecznej władzy jeszcze przed rozpoczęciem robót instalacyjnych potrzebne plany i opisy zakładu, podając wymagane daty o systemie przyrządów, które mają być użyte.

Zezwolenia na urządzenie zakładu można udzielić po zasięgnięciu opinii gminy już na podstawie takiego podania, jeżeli szczególniejsze względy publiczne nie wymagają wyjątkowo przedsięwzięcia rozprawy komisyjnej.

O wykończeniu zakładu należy donieść władzy politycznej.

Przy zakładach, obliczonych na większe spożycie gazu niż 1500 litrów na godzinę, musi się władza przekonać na miejscu o prawidłowym urządzeniu zakładu. To samo obowiązuje co do zakładów z mniejszym zapotrzebowaniem gazu, jeżeli szczególne okoliczności wymagają takiego zbadania zakładu.

Nie wolno puścić w ruch zakładu dla wyrobu acetyleny, potrzebującego więcej jak 300 litrów gazu na godzinę, zanim władza nie orzeknie, że nie ma co do tego przeszkody.

Dla urządzenia i puszczenia w ruch zakładów, wytwarzających acetylen, a potrzebujących aż do 300 litrów gazu na godzinę i do urządzenia zakładów dla używania zgęszczonego acetyleny wystarczy wniesić przed rozpoczęciem robót instalacyjnych do władzy politycznej pierwszej instancji pisemne doniesienie, które zawierać ma potrzebne daty o systemie używać się mających przyrządów, tudzież opis zakładu (zwłaszcza lokalu dla przyrządów). Władza ma prawo zażądać w razie potrzeby także przedłożenia planów. Zresztą zastrzega się władzy prawo przekonywania się na miejscu o przestrzeganiu istniejących przepisów, tudzież prawo zarządzenia, aby znalezione ewentualnie nieprawidłowości zostały usunięte a nawet, jeżeli tego względy na dobro publiczne wymagają, prawo wstrzymania ruchu.

Gminie należy dać sposobność brania udziału w rozprawach komisyjnych.

Przy przedsięwzięciu istotnych zmian w ustroju zakładów należy stosować analogicznie powyższe postanowienia.

§ 14.

Składanie karbidu przy wyrobie gazu acetylenowego.

W przypadkach, przewidzianych w §§ 12. i 13., starać się należy o wykonanie przepisów, dotyczących się składania karbidu.

§ 15.

Urządzenie sposobem przemysłowym przewodów gazu acetylenowego i urządzeń do oświetlania.

Po myśli § 15., punkt 17., ordynacji przemysłowej wymagana jest koncesja do przemysłowego ustawiania przyrządów, wytwarzających gaz acetylenowy, i zaprowadzania oraz poprawiania przewodów gazu acetylenowego i urządzeń do oświetlania.

Osoby, upoważnione do urządzania przewodów gazu acetylenowego i do ustawiania przyrządów, wy-

tworzących gaz, obowiązane są do prowadzenia chronologicznych zapisków co do robót, dotyczących się gazu acetylenowego, których wykonania się podjęły; władza polityczna pierwszej instancji może w każdej chwili wglądać w te zapiski. Zapiski te należy ewentualnie prowadzić oddzielnie od zapisków co do innych robót około gazu, do których prowadzenia osoby te obowiązane są po myśli § 3. rozporządzenia ministerialnego z dnia 18. lipca 1906, Dz. u. p. Nr. 176.

§ 16.

Zastrzeżenie.

Urządzenia w celu rozprowadzania i używania gazu acetylenowego oraz naprawy i zmiany tego rodzaju urządzeń, mogące wpływać na szczelność tych ostatnich, mogą wykonywać tylko osoby do tego powołane (§ 15.).

II. Postanowienia szczególne.

a) Co do przyrządów do wyrobu gazu acetylenowego.

§ 17.

Dopuszczenie przyrządów.

Do wyrobu gazu acetylenowego wolno z wyjątkami, przewidzianymi w § 35., używać tylko takich przyrządów, których system polityczna władza krajowa na osobną prośbę uznała za dopuszczalny na podstawie orzeczenia rzeczoznawców.

O oświadczenie co do dopuszczalności winno z reguły prosić przedsiębiorstwo, zamierzające wprowadzać w obrót przyrządy tego rodzaju, i to tę polityczną władzę krajową, w której okręgu administracyjnym znajduje się siedziba przedsiębiorstwa, w razie zaś jeżeli ma się do czynienia z przedsiębiorstwem zagranicznym, siedziba jego składu.

Dla przyrządu, dostarczonego przez przedsiębiorstwo, niemające w tutejszych krajach składu, może uzyskać oświadczenie dopuszczalności także ten, kto zamierza przyrząd ustawić i to u tej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym tenże przyrząd ma być ustawiony.

Jeżeli do wydania przez rzeczoznawców orzeczenia o systemie przyrządu potrzeba przyrząd wypróbować, natenczas strona prosząca ma ponosić koszt jego dostawy i przysposobienia; taksamo należy do strony dostarczenie potrzebnego do wypróbowania przyrządu karbidu i potrzebnego ewentualnie personelu pomocniczego.

Uznanie dopuszczalności, wydane przez jedną władzę krajową, ma znaczenie dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

§ 18.

Sposób układania próśb o dopuszczenie.

Do każdej próśby o dopuszczenie przyrządu pewnego systemu należy dołączyć w trzech egzemplarzach projekt dokładnego opisu, zaopatrzonego w wyraźny szkic przyrządu, odpowiadający podziałce.

Opis ten, podlegający zatwierdzeniu politycznej władzy krajowej, winien określać obchodzenie się z przyrządem i jego obsługiwanie oraz zawierać pouczenie o obchodzeniu się z karbideм i gazem acetylenowym tudzież pouczenie o ich właściwościach; w pouczeniu tem należy podać zapomocą oznaczenia czasu, spotrzebowania karbidu lub gazu albo innych wskazówek, kiedy przy pewnej wielkości przyrządu do czyszczenia należy zmieniać masę oczyszczającą. W końcu należy podać w tem pouczeniu te prawidła postępowania, których przestrzegać należy w celu odwrócenia niebezpieczeństw, powstać mogących w czasie ruchu zakładu dla gazu acetylenowego i ich następstw.

Jeżeli ma się wykonać przyrząd pewnego systemu z rozmaitą wydajnością, należy przy wniesieniu próśby o uznanie dopuszczalności (§ 17.) podać wymiary głównych części składowych a przede wszystkim także przeznaczoną do użycia zawartość zbiornika gazu, tudzież w danym razie wielkość zapasu karbidu przy poszczególnych rozmiarach budowy i wymiary te uwzględnić w opisie systemu przyrządu.

§ 19.

Dołączenie pouczenia do poszczególnych przyrządów.

Do każdego przyrządu, służącego do wyrobu acetylenу, musi się dołączyć zatwierdzony po myśli § 18. opis (pouczenie) wraz szkicem, uzupełniony wymienieniem władzy, która orzekła o dopuszczeniu odnośnego systemu, oraz datami rezolucyi, dotyczącej dopuszczenia, tudzież określonymi w niej ewentualnie warunkami. Opis ten należy w odpowiedniej formie umieścić tam, gdzie przyrząd ma być ustawiony, za szkłem na wpadającym w oczy miejscu i utrzymywać w takim stanie, aby go można było wyraźnie czytać.

§ 20.

Oznaczenie przyrządów.

Na każdym przyrządzie ma być na łatwo dostrzegalnym miejscu przymocowana tablica, uwidoczniająca imię i nazwisko, względnie firmę wykonawcy, rok wykonania, przeznaczoną do użycia zawartość zbiornika gazu (w litrach) i największą dopuszczalną wydajność przyrządu (wytworzaną na godzinę ilość gazu w litrach); jeżeli zbiorniki gazu są oddzielone od wywołowaczy, wówczas należy umieścić taką

tablicę z odnośnemi datami na każdej takiej części przyrządu.

§ 21.

Wydatność przyrządów.

Główne części składowe każdego przyrządu muszą zostawać w należytyм stosunku do jego wydajności; stosunek ten należy oznaczyć przy wydaniu orzeczenia o systemie przyrządu przez rzeczoznawców (§ 17.). Nie wolno w czasie ruchu przekraczać najwyższej wydajności, oznaczonej na tej podstawie dla poszczególnych rozmiarów budowy przyrządu pewnego systemu.

§ 22.

Przyrządy, przy których musi się zdej-
mować dzwon gazowy.

Przyrządy, przy których musi się w celu zasilenia karbideм i wodą lub też w celu usunięcia pozostałości zdejmować dzwon gazowy albo otwierać zbiornik gazowy tak, że znajdujący się w nim gaz może swobodnie uchodzić, dopuszczalne są tylko przy wydajności aż do 100 litrów na godzinę i przy napełnianiu karbideм w ilości do 2 kilogramów.

§ 23.

Wypieranie powietrza z przyrządów.

Wszystkie przyrządy muszą być tak urządzone, by można było za każdym razem przed puszczeniem w ruch wyprzeć powietrze i umożliwić uchodzenie bez niebezpieczeństwa wylaniającej się przy rozpoczęciu wytwarzania się gazu mieszaniny gazu z powietrzem.

§ 24.

Otwieranie przyrządów.

Części przyrządu, które się otwiera w celu zasilenia karbideм lub wodą oraz w celu usunięcia pozostałości, muszą być tak urządzone, by zawarty ewentualnie w tych częściach gaz acetylenowy mógł przed otwarciem ich uść bez niebezpieczeństwa. Takich szczególnych urządzeń nie wymaga się jednak przy przewodach rurowych, kurkach i tym podobnych częściach przyrządu, które zawierają tylko nieznaczne ilości gazu acetylenowego.

Należy przez odpowiednie urządzenia (zamykanie wodą i tym podobne) zapobiec temu, aby gaz ze zbiornika gazu nie uchodził do wywołowacza.

§ 25.

Ciśnienie gazu.

Ciśnienie gazu, powstające w przyrządach wytwarzających gaz acetylenowy, nie może prze-

kraczać przy przyrządach, służących do oświetlania, bezwzględnie ciśnienia 1·1 atmosfery, przy przyrządach zaś, służących do szczególnych celów technicznych (obrabianie kruszców płomieniem acetylenowym) takiegoż ciśnienia 1·5 atmosfery.

§ 26.

Temperatura.

Temperatura, która powstaje wskutek rozkładu karbidu, nie może wynosić w przestrzeni gazowej wywoływacza w jakiegokolwiek chwili podczas procesu tworzenia się gazu więcej jak 80 stopni Celsjusza.

§ 27.

Materyał.

Przyrządy mają być wykonane wraz z całym urządzeniem fachowo, z materyału, nieulegającego zmianom pod względem formy i przedzwieniu. Do tych części, które się stykają z karbidem lub gazem acetylenowym, nie wolno używać kruszców, które, zwłaszcza jak miedź, łączą się z acetylenem w związku wybuchowe. Aliażów miedzi (mosiądzu, bronzu i tym podobnych) można używać tylko do kurków, wentylów, ześrubowań i tym podobnych części składowych i musi się je ciągle utrzymywać w czystości.

Wszystkie części przyrządu, które są wystawione na zewnętrzne lub wewnętrzne ciśnienie gazu acetylenowego i nie są wykonane z jednego kawałka, muszą być w sposób fachowy nitowane lub spajane. Podwójne zagięcie jest dopuszczalne tylko przy przyrządach o wydajności do 100 litrów na godzinę. Miękkiego lutu używać można tylko do uszczelnienia.

Użycie przy przyrządach węzów gumowych jako przewodów, które gaz acetylenowy przeprowadzają pod ciśnieniem, dozwolone jest z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w § 46., tylko przy używaniu przejściowem.

§ 28.

Wentyle bezpieczeństwa, rury przelewowe.

Każdy przyrząd musi być opatrzony wentylem bezpieczeństwa lub rurą przelewową o takim przecięciu poprzecznym dla wypuszczania gazu, by gaz mógł uchodzić, nie przekraczając dopuszczalnego ciśnienia.

Rura odprowadzająca powinna wychodzić na wolne powietrze, o ile możliwości aż ponad dach, względnie przy przyrządach, ustawionych na wolnym powietrzu, aż na wysokość 2 metrów ponad podłogę i być odpowiednio zabezpieczona od deszczu i śniegu; pod żadnym warunkiem nie może być umieszczona w pobliżu okien lub w ten sposób, by uchodzący gaz mógł się dostać do sąsiednich, zamkniętych ubikacji, lub by ktoś niepowołany mógł go zapalić. Sąsiedztwa kominów należy unikać o ile możliwości; jeżeli zaś kominy znajdują się w mniejszej

odległości od rury odprowadzającej jak 5 metrów, wtedy musi ona przewyższać co najmniej o 1 metr otwory kominów. Odprowadzanie gazu do dymników jest niedozwolone.

Przy przyrządach, wytwarzających gaz acetylenowy, których się używa do szczególnych celów technicznych (obrabianie kruszców zapomocą płomieni acetylenowych) w zamkniętych pracowniach lub na wolnym powietrzu (§ 42.), można nie umieszczać urządzeń do odprowadzania wówczas, jeżeli przy fachowem używaniu przyrządu używalna przestrzeń dla gazu może na pewno pomieścić każdorazową ilość uzyskanego gazu wraz z tym gazem, który może ewentualnie później się wytworzyć.

§ 29.

Przyrząd do czyszczenia.

W celu oswobodzenia gazu acetylenowego od zanieczyszczeń (amoniaku, siarkowodoru, fosforowodoru i tym podobnych) powinien być każdy przyrząd opatrzony nalczyćcie funkcjonującym przyrządem do czyszczenia odpowiednich rozmiarów, w razie potrzeby zaś także praczem lub przyrządem do suszenia.

Przyrząd do czyszczenia powinien być zamknięty od strony zbiornika gazu i wywoływacza, jakoteż od strony przewodu gazowego.

Przy sposobności wydawania przepisanej w § 17. niniejszego rozporządzenia opinii rzeczoznawców o systemie przyrządu należy stwierdzić, czy czyszczenie odbywa się w sposób dostateczny i czy zawarte w pouczeniu dane o zmianianiu masy do czyszczenia na podstawie doświadczenia przy normalnym ruchu dają gwarancję także trwałego, dostatecznego czyszczenia.

Pod względem wykonania przyrządów do czyszczenia, tudzież ewentualnych osobnych praczy i przyrządów do suszenia obowiązują postanowienia § 27. niniejszego rozporządzenia; nadto muszą być materyały do tego użyte dostatecznie odporne na szkodliwe działanie mas użytych do czyszczenia lub suszenia.

§ 30.

Manometr.

Przy przyrządach acetylenowych i przewodach nie wolno używać manometrów rtęciowych.

Manometry, zawierające ciecz, mają być w razie ich użycia zamknięte i co najmniej dwa razy tak długie, niż tego wymaga normalne ciśnienie gazu.

W czasie regularnego ruchu przy przyrządach działających automatycznie ma być kurek do zamykania przy manometrze zamknięty.

§ 31.

Środki przeciw zamarzaniu.

Przy wszystkich przyrządach należy w odpowiedni sposób zapobiegać niebezpieczeństwu zamarzania.

Gdzie temu już w inny jaki sposób nie zapobieżono, należy używać jako cieczy zubożonej takiej płynów lub rozczyńców, które mają dostatecznie niski punkt marznięcia i nie działają szkodliwie na stykający się z nimi gaz acetylenowy lub na ściany naczyń. To samo obowiązuje przy użyciu cieczy lub rozczyńców do używanych ewentualnie manometrów.

Do ocieplania zamrożonych przyrządów i przewodów nie można używać płomieni i żarzących się materii.

§ 32.

Urządzenia sygnałowe.

Urządzenia sygnałowe, umieszczone ewentualnie na przyrządach w celu oznajmiania najwyższego lub najniższego dozwolonego stanu dzwonu gazowego, muszą mieć taką właściwość, aby wykluczały powstawanie iskier w ubikacji, mieszczącej przyrządy.

§ 33.

Naprawa przyrządów.

Naprawy, przy których posługiwać się trzeba płomieniami dmuchawkowymi lub innymi środkami pomocniczymi, które mogą wzniecić ogień, można przedsięwziąć tylko wtedy, gdy ruch zakładu zupełnie został wstrzymany a gaz acetylenowy, znajdujący się ewentualnie w częściach przyrządu wymagających naprawy lub pozostających w związku z częścią zepsutą, został napewno wyparty wodą lub w inny odpowiedni sposób. Wyszukiwanie miejsc nieszczelnych zapomocą nieosłoniętych płomieni jest wzbronione.

§ 34.

Obsługa przyrządów.

Przyrządy obsługiwać mogą tylko osoby dorosłe i godne zaufania, które z ich urządzeniem i ruchem są obznajomione.

§ 35.

Przyrządy przenośne, latarnie i tym podobne.

Przyrządy, przy których tak wytwarzacz gazu jak i palnik dają się przenosić (lampy stołowe, wiszące i projekcyjne, latarnie automobilowe, powozowe i rowerowe, pochodnie acetylenowe, przyrządy do gotowania i tym podobne), tudzież wszelkie stałe przyrządy, używane wyłącznie na wolnym powietrzu (lampy przydrożne i ogrodowe i tym podobne), wyjęte są wówczas z pod postanowień tego rozporządzenia, obowiązujących dla przyrządów, z wyjątkiem postanowień, przewidzianych w §§ 25., 26. i 27., ustęp 1., jeżeli wydajność ich nie wynosi

więcej jak 100 litrów na godzinę a cały ładunek karbidu nie więcej jak 2 kilogramy.

Dla przyrządów tego rodzaju o większej wydajności na godzinę lub z większym ładunkiem karbidu oraz dla wszelkich dających się przenosić lub przewozić przyrządów do wyrobu gazu acetylenowego, przeznaczonych do szczególnych celów technicznych (obrabianie kruszców płomieniami acetylenowymi), potrzebne jest oświadczenie co do ich dopuszczalności, przepisane w § 17.; nadto podlegają one tak postanowieniom §§ 25., 26. i 27., ustęp 1., jak i innym postanowieniom niniejszego rozporządzenia, odnoszącym się do przyrządów, o tyle, o ile przy wydawaniu opinii co do ich systemu przez rzeczoznawców nie dopuszczono poszczególnych zmian.

b) O ustawianiu przyrządów.

§ 36.

Wielkość i jakość zamkniętych lokali dla przyrządów.

Wszystkie lokale, gdzie się ustawia przyrządy do wyrobu gazu acetylenowego, połączone z stałe zaprowadzonymi przewodami, muszą być takich rozmiarów, a zwłaszcza tak jasne i wysokie, by przyrząd bez przeszkody można obsługiwać. Nie wolno ich używać do żadnego innego celu, jak do przechowywania karbidu (§ 3.) i przetworów, potrzebnych do oczyszczania gazu acetylenowego, tudzież nie wolno w nich umieszczać ognisk, kanałów ogniowych i nieosłoniętych płomieni.

Lokale dla stałe umieszczonych przyrządów o większej wydajności gazu niż 100 litrów na godzinę lub z większym ładunkiem karbidu niż 2 kilogramy powinny mieć podłogę, nieprzepuszczającą wody; oprócz tego muszą być dosyć jasne i opalane być mają tylko parą lub gorącą wodą. O ile lokale takie nie są obsługiwane wyłącznie tylko przy świetle dziennem, należy postarać się o to, aby w nich lokal na przyrządy był sztucznie oświetlony. Źródło światła umieszczone być może tylko zewnątrz, za zawsze szczelnie zamkniętą taflą szklaną (oknem), zabezpieczoną od uszkodzeń kratą z drutu; w tej ścianie lokalu dla przyrządu, w której się znajduje ta zamknięta tafla szklana, nie może być, o ile to nie jest koniecznie potrzebne, żadnego innego otworu. Jeżeli gaz acetylenowy ma dostarczać oświetlenia sztucznego dla lokalu na przyrządy, należy postarać się nadto o posiłkowe oświetlenie w razie wypadku, odpowiadające powyższym postanowieniom.

Drzwi lokalu dla przyrządów mają się otwierać na zewnątrz i nie mogą stać otworem.

W wszystkich lokalach dla przyrządów należy postarać się o dostateczny przewiew powietrza; otwory wentylacyjne nie mogą być zamykalne i muszą być tak umieszczone, aby gaz mógł uchodzić bez niebezpieczeństwa nawet z najwyższej poło-

zonych miejsc w lokalu dla przyrządów. Zresztą do rur wentylacyjnych stosować się ma analogicznie postanowienia § 28., ustęp 2.

W lokalach dla przyrządów tego rodzaju, jak to określa ustęp drugi, należy mieć w pogotowiu na wypadek pożaru dostateczną ilość piasku, popiołu, ziemi lub tym podobnych przedmiotów oraz przy najmniej jedną łopatę.

Wstęp do lokali dla przyrządów jest dla niepowołanych wzbroniony. Nie wolno wchodzić do lokali dla przyrządów z światłem, palić tam tytoniu oraz obchodzić się w jakikolwiek sposób z przedmiotami zapalnymi. Na drzwiach wchodowych należy umieścić wyraźnie widzialny napis: „Zakład dla gazu acetylenowego! Obcym wstęp wzbroniony! Nie wolno wchodzić z światłem, palić tytoniu oraz obchodzić się w jakikolwiek sposób z przedmiotami zapalnymi!”

§ 37.

Ustawianie przyrządów do wyrobu acetylenu w budynkach zamieszkałych lub służących ludziom na stały pobyt.

Przyrządy do wyrobu acetylenu w celach oświetlenia, obliczone na spożycie gazu w ilości najwyżej 300 litrów na godzinę, albo w których zawartość zbiornika gazu nie przekracza 600 litrów, zaś największy zapas karbidu 4 kilogramów, można ustawiać w budynkach w odpowiednich lokalach pobocznych i suterenowych, przyczem jednakowoż lokal tego rodzaju nie może mieścić w sobie więcej niż dwa przyrządy. W razie użycia przyrządów spożywających więcej niż 100 litrów gazu na godzinę lub ładunek karbidu większy niż 2 kilogramy, nie mogą jednak lokale te znajdować się pod ubikacjami zamieszkałymi lub służącymi ludziom do stałego pobytu i muszą być od tych ubikacji, jakoteż od ubikacji, w których znajduje się nieosłonięte światło lub paleniska, lub które służą na skład łatwo zapalnych przedmiotów, oddzielone szczelnymi murami. Nie wolno używać klatek schodowych i ubikacji piwnicznych, tudzież ubikacji, służących ludziom do stałego pobytu, do ustawiania przyrządów do wyrobu gazu acetylenowego, połączonych z stale zaprowadzonymi przewodami.

§ 38.

Ustawianie przyrządów w budynkach, umyślnie do tego przeznaczonych.

Przyrządy do wyrobu gazu acetylenowego w celach oświetlenia, obliczone na spożycie gazu w ilości większej jak 300 litrów na godzinę, lub w których zawartość zbiornika gazu wynosi więcej niż 600 litrów, zaś największy zapas karbidu jest większy niż 4 kilogramy, można ustawiać tylko w umyślnie na ten cel przeznaczonych budynkach,

zbudowanych w sposób ogniotrwały z lekkim, nieprzemakalnym pokryciem; nie potrzeba ogniotrwałej budowy, jeżeli budynek oddalony jest najmniej o 10 metrów od budynków zamieszkałych lub służących ludziom do stałego pobytu, oraz od granic sąsiedzkich.

Każdy budynek dla przyrządów musi albo być oddzielony murem ogniowym od budynków zamieszkałych lub służących ludziom do stałego pobytu oraz od ubikacji, w których znajdują się paleniska, lub które służą na skład łatwo zapalnych przedmiotów, albo musi być tak położony, aby odmierzone według drogi, którą idzie gaz, oddalenie każdego otworu, znajdującego się w budynku dla przyrządów (drzwi, okien, otworu wentylacyjnego i tym podobnych), od wspomnianych budynków, względnie ubikacji oraz oddalenie każdego otworu w wspomnianych budynkach od hali na przyrządy wynosiło najmniej 5 metrów.

Powyższe postanowienia nie stosują się do urządzenia w celu opalania, służącego do ogrzewania lokalu na przyrządy i z nim ewentualnie połączonego pod względem budowy, jeżeli urządzenie to jest zaopatrzone w ogniotrwałe pokrycie i oddzielone od właściwego lokalu na przyrządy murem bez otworów.

Budynek dla przyrządów można przybudować do muru ogniowego pewnego budynku tylko w ten sposób, że się pozostawi odpowiednio zamkniętą z zewnątrz, dającą się jednak przewietrzać szczelinę powietrzną o najmniej 15 centymetrowej szerokości w świetle oraz zrobi się mur działowy o grubości najmniej 30 centymetrów.

Każdy budynek dla przyrządów ma być oddalony od granic sąsiedzkich najmniej o 5 metrów; jeżeli odległości tej nie można zachować, musi budynek dla przyrządów mieć po stronie, zwróconej do granicy sąsiedzkiej, mur ogniowy o grubości najmniej 45 centymetrów, przewyższający dach w sposób odpowiedni. Odmierzone według drogi, którą idzie gaz, oddalenie otworów, znajdujących się w budynku dla przyrządów (drzwi, okien, otworu wentylacyjnego i tym podobnych), od granic sąsiedzkich musi w każdym razie wynosić najmniej 5 metrów.

Nie należy przy mierzeniu przepisanych odległości uwzględniać okien lub innych otworów w murze, zamkniętych szkłem z siatką wtopioną w żelaznych ramach bez zakitowania lub w inny sposób ogniotrwały, i niedających się w ogóle otwierać.

§ 39.

Zakłady ze zbiornikiem gazu o zawartości, wynoszącej więcej jak 8 metrów sześciennych.

W zakładach, w których używalna zawartość zbiornika gazu wynosi więcej jak 8 metrów sześciennych.

nych, musi się umieścić wytwarzacz gazu i zbiornik gazu w ubikacjach od siebie oddzielonych; zbiornik gazu może być umieszczony i pod gołem niebem; musi być jednak ogrodzony odpowiednio, by niepowołane osoby nie miały tam wstępu. Zakłady tych rozmiarów powinny stać w odległości najmniej 10 metrów od budynków mieszkalnych lub służących ludziom do stałego pobytu oraz od ubikacji, w których znajdują się paleniska lub łatwo zapalne przedmioty, tudzież od granic sąsiedzkich; nadto winny być zaopatrzone w gromochrony.

Ma tu zastosowanie postanowienie § 38., ust. 3.

§ 40.

Ustawianie przyrządów pod gołem niebem.

Przyrządy do wyrobu gazu acetylenowego, ustawione pod gołem niebem i połączone z stale zaprowadzonymi przewodami, muszą być co najmniej 5 metrów oddalone od ubikacji zamieszkałych lub służących ludziom do stałego pobytu oraz od ubikacji, w których znajduje się nieosłonięte światło lub paleniska lub których się używa na skład łatwo zapalnych przedmiotów, tudzież muszą być odpowiednio ogrodzone tak, aby niepowołane osoby nie miały tam wstępu.

To samo odnosi się do przyrządów, które się ustawia w kopalniach lub podobnych zagłębieniach w ziemi.

§ 41.

Używanie ruchomych przyrządów w celu oświetlenia.

Dające się przenosić lub przewozić przyrządy do wyrobu gazu acetylenowego w celu oświetlenia, o wydajności większej jak 100 litrów na godzinę lub posiadające ładunek karbidu w ilości większej niż 2 kilogramy, podlegają ze względu na ich ustawienie postanowieniom, obowiązującym dla przyrządów stale przytwierdzonych.

§ 42.

Używanie przyrządów do szczególnych celów technicznych.

Przyrządy do wyrobu gazu acetylenowego dla szczególnych celów technicznych (obrabianie kruszców zapomocą płomieni acetylenowych) można ustawiać pod gołem niebem, nie zachowując odległości, przepisanych w § 40., tudzież w zamkniętych pracowniach wówczas, jeżeli przyrządy te są zupełnie urządzone do automatycznego ruchu, lub jeżeli przy ręcznym wprawianiu w ruch mają takie urządzenia, że nie można ich napełniać przy wysokim stanie dzwonu gazowego; nadto wówczas, jeżeli przy umiejętnym używaniu przyrządu gaz nie może się dostać z pod zamknięcia wodnego do pracowni oraz jeżeli cały ładunek karbidu nie wynosi w razie umieszczenia go w jednym tylko zbiorniku więcej niż 2 kilogramy, w razie zaś umie-

szczenia go w kilku zbiornikach więcej niż 4 kilogramy, względnie nie przekracza mniejszej ilości ładunku, oznaczonej ewentualnie przy dopuszczeniu systemu przyrządu dla odnośnej wielkości jego budowy.

Pracownie winny się dawać należycie przewietrzać i być tak wielkie, aby na każdy przyrząd przypadało co najmniej 50 metrów sześciennych przestrzeni powietrza, w razie zaś używania więcej niż dwóch przyrządów, co najmniej 100 metrów sześciennych tejże przestrzeni. Ponad przyrządami oraz z boku w promieniu trzech metrów nie mogą się znajdować płomienie ani ogniska; także te miejsca, gdzie się pracuje zapomocą palników do spajania, muszą się znajdować co najmniej w tej odległości od przyrządu do wyrobu acetylenu.

Faszkki z tlenem należy ustawiać w ten sposób, aby były zabezpieczone przed niedozwolonem rozgrzewaniem się oraz przewróceniem się; w razie potrzeby należy na jeden i drugi wypadek zarządzić odpowiednie środki bezpieczeństwa.

Pozostałości usuwać można z przyrządów tylko wtedy, kiedy nie ma przy tem płomieni i ciał żarzących się.

Dla ustawiania przyrządów, które pod względem swego działania i ładunku karbidu nie odpowiadają warunkom pierwszego ustępu, obowiązują w sposób analogiczny postanowienia §§ 36. do 40., a to bez względu na to, czy chodzi o przyrządy, połączone z stale zaprowadzonymi przewodami, czy też o przyrządy bez takiego połączenia.

§ 43.

Używanie zgęszczonego gazu acetylenowego.

Zbiorniki ze zgęszczonym gazem acetylenowym, które puszczono w obrót na zasadzie szczególnego zezwolenia politycznej władzy krajowej (§ 10.), można pod warunkami, określonymi w odnośnem zezwoleniu, umieszczać pod gołem niebem a także w budynkach zamieszkałych lub służących ludziom do stałego pobytu, w szczególności zaś także w pracowniach; nie można jednak zbiorników tych umieszczać w ubikacjach mieszkalnych, sypialniach i kuchniach. Należy je zabezpieczyć przed niedozwolonem rozgrzewaniem się, przed przewróceniem się, uszkodzeniem i otwarciem zamknięć przez osoby niepowołane. Zbiorników nieużywanych nie należy umieszczać na drogach komunikacyjnych.

W razie używania zbiorników do szczególnych celów technicznych (obrabiania kruszców zapomocą płomieni acetylenowych) w zamkniętych pracowniach muszą te ostatnie nadawać się dobrze do przewietrzania i mieć takie rozmiary, aby na każdy zbiornik, utrzymywany w ruchu, przypadało co najmniej 50 metrów sześciennych powietrza.

W pracowniach, w których puszcza się w ruch więcej niż jeden zbiornik, można przechowywać

zbiorniki nieużywane, bez względu na to, czy są one napełnione, czy nie, tylko w ilości, nieprzewyższającej ilość zbiorników, utrzymywanych w ruchu; w pracowniach jednak, w których utrzymuje się w ruchu tylko jeden zbiornik, wolno przechowywać także dwa nieużywane zbiorniki.

§ 44.

Urządzenia do użytku przejściowego.

Do urządzeń tymczasowych dla użytku przejściowego (urządzeń, służących do oświetlenia podczas iluminacji i wystaw, przyrządów, służących do oświetlenia bud na widowiska i tym podobnych zakładów, zmieniających miejsce siedziby, przyrządów, służących do spajania szyn kolei miejskich itd.) nie należy bezpośrednio stosować postanowień niniejszego rozporządzenia o ustawianiu przyrządów. O zamierzonym ustawieniu i użyciu przyrządów, służących do takich celów, musi się jednak przedtem donieść władzy politycznej pierwszej instancji, której uznaniu się pozostawia wydanie potrzebnych zarządzeń w celach bezpieczeństwa.

c) O przewodach gazu acetylenowego.

§ 45.

Zastosowanie regulaminu gazowego.
Próby manometru.

Do przewodów gazu acetylenowego stosują się w ogólności postanowienia regulaminu gazowego (rozporządzenie ministerjalne z dnia 18. lipca 1906, Dz. u. p. Nr. 176); dla prób manometrycznych wziąć jednak należy za podstawę przy ciśnieniu przewodowym słupa wody ponad 117 milimetrów przy najmniej potrójne ciśnienie przewodowe.

Wszystkie przewody gazu acetylenowego muszą być oddzielone od przyrządu zapomocą zamykadła (kurka głównego).

§ 46.

Materyał.

Na przewody gazu acetylenowego używać należy z reguły tylko żelaza i ołowiu, tego ostatniego jednak tylko wtedy, jeżeli przewody leżą zupełnie swobodnie i nie są wystawione na mechaniczne uszkodzenia.

Metale, które się z gazem acetylenowym łączą w związki wybuchowe, zwłaszcza miedź, są wykluczone od użycia. Aliażów miedzi (mosiądzu, bronzu itp.) można używać do kurków, wentyli, zaśrubowań i tym podobnych części składowych i należy je zawsze czysto utrzymywać.

Węzów gumowych wolno używać tylko do połączenia z lampami ruchomymi, przyrządami do gotowania, palnikami do lutowania i spajania i tym podobnymi. Każdy wąż musi być dostatecznie wytrzymały i bezpośrednio przed odgałęzieniem się

jego od stałego przewodu lub przyrządu dla gazu acetylenowego musi się zamykać kurkami; oba końce muszą być tak przymocowane, aby wąż nie mógł się ześliznąć.

§ 47.

Urządzenia zabezpieczające przed uderzeniem wstecznym.

W zakładach dla szczególnych celów technicznych (obrabiania kruszców zapomocą płomieni acetylenowych) musi być przewód gazowy, względnie zbiornik gazu i przyrząd do oczyszczania zabezpieczony przed wstecznym uderzeniem płomieni z zapalnika oraz przed powrotnym uchodzeniem tlenu lub powietrza atmosferycznego zapomocą osobnych urządzeń (urządzeń zabezpieczających przed uderzeniem wstecznym, koryt wodnych lub tym podobnych), których system polityczna władza krajowa na podstawie orzeczenia rzeczoznawców uznała za odpowiedni do tego celu. Co do uzyskania tego rodzaju oświadczenia, które można także połączyć z oświadczeniem w sprawie dopuszczalności przyrządu pewnego systemu oraz co do opisu tych urządzeń bezpieczeństwa, który należy przedkładać, obowiązują analogicznie postanowienia §§ 17., 18. i 19. niniejszego rozporządzenia.

W zakładach, w których już z góry jest wykluczone uchodzenie tlenu lub powietrza atmosferycznego do zbiornika gazu oraz zachodzące z tego powodu niebezpieczeństwo, można nie umieszczać osobnego urządzenia ochronnego.

Jeżeli w przewodach, służących do szczególnych celów technicznych (obrabiania kruszców zapomocą płomieni acetylenowych), umieszczone są zabezpieczenia przed uderzeniem wstecznym, musi się kurek zamykający (§ 46.) znajdować po tej stronie zabezpieczenia przed uderzeniem wstecznym, z której dochodzi gaz.

d) Usuwanie pozostałości.

§ 48.

Doły składowe.

Pozostałości, gromadzące się przy wytwarzaniu gazu acetylenowego (wapno, woda acetylenowa, masa oczyszczająca itp.) usuwać należy w sposób nieszkodliwy, przyczem należy na to zważać, aby pozostałości nie zawierały części karbidu, jeszcze nieulotnionych.

Z przyrządów, spotrzebowujących aż do 300 litrów gazu na godzinę, można wrzucać pozostałości do dołów ściekowych, po dostatecznym zmieszaniu ich przedtem z wodą.

Dla pozostałości z przyrządów z większym spotrzebowaniem gazu należy pozakładać osobne doły. Doły te mogą być otwarte, jeżeli mają należyte

ogrodzenie, w przeciwnym razie muszą mieć mocne pokrywy i stosowne urządzenie do wywietrzania. Nad dołami tego rodzaju nie wolno umieszczać przyrządów służących do oświetlenia.

C. Postanowienia karne i końcowe.

§ 49.

Przekroczenia.

Za przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile one nie podlegają powszechnej ustawie karnej lub postanowieniom karnym ordynacji przemysłowej, powszechnej ustawy górniczej lub innych osobnych ustaw, będzie się karać po myśli rozporządzenia ministerialnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198, grzywnami od 2 do 200 K lub aresztem od 6 godzin do 14 dni.

§ 50.

Zachowanie się w razie niebezpieczeństwa pożaru.

Jeżeli w pobliżu zakładu dla gazu acetylenowego wybuchnie pożar, nie wolno zamykać głównego kurka gazowego przewodu rurowego (§ 45.), dopóki nie będzie zupełnej pewności co do tego, że niema już ludzi w tych zagrożonych lokalach, w których mieści się przewód rurowy.

§ 51.

Postępowanie podczas wybuchów.

W razie, jeżeli w przyrządzie lub w jego częściach składowych nastąpi wybuch, winien posiadacz zakładu lub jego zastępca donieść o tem bezwzględnie najbliższej władzy bezpieczeństwa.

§ 52.

Zawiadomienie straży pożarnej.

Władza polityczna pierwszej instancji winna zawiadomić miejscową straż pożarną o miejscach siedziby utrzymywanych w ruchu zakładów dla gazu acetylenowego.

§ 53.

Doświadczenia naukowe.

Przepisy dotyczące się wyrobu i użycia acetyleny, nie stosują się do naukowych doświadczeń w laboratoriach, zakładach badania i tym podobnych.

§ 54.

Stosowanie przepisów w obrębie kolei żelaznych.

W obrębie kolei żelaznych stosują się postanowienia niniejszego rozporządzenia o tyle, o ile osobne przepisy nie zawierają odmiennych zarządzeń. Postanowienia §§ 1., 2., 4., 5. i 6, nie stosują się do przejściowego składania karbidu w ruchu kolejowym.

O ile rozchodzi się o ruch kolei żelaznych, powołana jest do przepisanych czynności urzędowych w miejsce władz, wymienionych w §§ 10., 13., 17., 18., 44., 47. i 51., władza nadzorcza kolei żelaznych (§ 8. obwieszczenia z dnia 19. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 16.), która winna przed wydaniem decyzji porozumieć się z właściwą polityczną władzą krajową w tych przypadkach, w których do wytwarzania zgęszczonego gazu acetylenowego lub ustawiania przyrządów do wyrobu gazu acetylenowego potrzebne jest osobne pozwolenie władzy (§§ 10. i 13.). Rzeczona władza nadzorcza może poruczać wykonanie i naprawę przewodów gazu acetylenowego i ustawianie przyrządów do wyrobu gazu acetylenowego także takim odpowiednio ukwalifikowanym funkcyonaryuszom kolejowym, którzy nie posiadają koncesyi, wymienionej w § 15. niniejszego rozporządzenia.

§ 55.

Przewóz i używanie karbidu i acetyleny w obrębie ruchu okrętowego.

Do przewozu i używania karbidu i acetyleny w żegludze morskiej i śródlądowej, przy oświetlaniu wybrzeży, tudzież przy rybołóstwie morskiem nie mają zastosowania postanowienia niniejszego rozporządzenia.

§ 56.

Używanie karbidu i acetyleny w górnictwie.

Jeżeli w jakiej kopalni zastrzeżonych minerałów urząda się zakłady do wytwarzania i używania gazu acetylenowego na powierzchni (§§ 131. i 133. powszechnej ustawy górniczej), wówczas do zakładów tego rodzaju stosują się przepisy niniejszego rozporządzenia z tym dodatkiem, że przy wszystkich czynnościach urzędowych władz politycznych należy działać w porozumieniu z właściwymi władzami górnictwem. O urządzeniu i puszczeniu w ruch

takich zakładów ma posiadacz kopalni po ich wykończeniu donieść władzy górniczej; do tej władzy należy w myśl § 220. i następnych paragrafów powszechnej ustawy górniczej nadzór ruchu, wykonanie przepisów niniejszego rozporządzenia i usuwanie ewentualnych nieprawidłowości.

Do używania karbidu i acetylenu w kopalniach pod powierzchnią nie stosują się postanowienia niniejszego rozporządzenia; władze górnicze winny w tych przedsiębiorstwach zarządzić potrzebne środki ostrożności.

§ 57.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie przestaje obowiązywać rozporządzenie ministeryalne z dnia 17. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 24.

Heinold wlr.

Forster wlr.

Roessler wlr.

Trnka wlr.